

L.p.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis projektu, którego dotyczy uwaga, strona załącznika (OSR, uzasadnienie) do projektu	Treść uwagi	Propozycja zapisu alternatywnego	Uzasadnienie uwagi
1.	Fundacja RT-ON	Art. 3. 1. pkt 3)	Lista podmiotów mogących realizować inwestycje przeciwdziałające skutkom suszy jest niekompletna.	Uzupełnić listę podmiotów o podpunkty: - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska - Organizacja pozarządowa - Instytut naukowo-badawczy	Na obszarach chronionych (w tym Natura 2000, rezerваты poza obszarami PGL LP i parków narodowych) istnieje możliwość realizacji inwestycji zapobiegających nadmiernemu odpływowi wody przez RDOŚ, a także przez organizacje pozarządowe i instytuty naukowo-badawcze w ramach ich celów statutowych. Organizacje pozarządowe i instytuty naukowo-badawcze mogą podejmować takie działania również poza granicami obszarów chronionych oraz na obszarach chronionych nie będących w zarządzie RDOŚ (np. parki krajobrazowe), za zgodą właściciela lub zarządcy terenu. Wykluczenie tych podmiotów z ustawy ograniczy możliwości spójnego i kompleksowego rozwiązywania problemów wynikających z suszy, zwłaszcza na obszarach mokradłowych, gdzie samorządy i prywatni właściciele terenów niechętnie podejmują się takich działań ze względu na wysokie koszty i brak opłacalności. Równocześnie potencjał retencyjny takich obszarów jest bardzo wysoki i konieczne jest jego wykorzystanie.
2.	Fundacja RT-ON	Rozdział 2 Przygotowanie inwestycji w zakresie przeciwdziałani a skutkom suszy	Nadmiar szczegółowych zmian i procedur dotyczących wybiórczo, wyłącznie, inwestycji suszowych, spowoduje utrudnienie procesu inwestycyjnego i spowolnienie pracy urzędów.	Sugerowane przywrócenie standardowej ścieżki procedowania, z nadaniem priorytetu inwestycjom zapobiegającym suszy i ewentualnym wydłużeniem terminów dla innych inwestycji.	Projekt ustawy wyłącza inwestycje suszowe ze standardowych procedur administracyjnych i tworzy dla nich dodatkowe szczegółowe przepisy. Jest to potencjalnie znaczne utrudnienie administracyjne dla inwestorów i urzędników. Fundacja RT-ON sugeruje aby ustawa suszowa wprowadzała niezbędne zmiany w istniejących ustawach – w tym Prawo wodne, Prawo budowlane, Ustawa o gospodarce nieruchomościami itd., w zakresie w jakim odnoszą się one do problemu suszy, a także zmiany ogólne dotyczące procesu inwestycyjnego – jednak bez wyłączenia inwestycji suszowych ze standardowej ścieżki postępowania.
3.	Fundacja RT-ON	Art. 5 ust. 3	Ryzyko przeniesienia specjalistycznych zadań do podmiotów nie posiadających kompetencji ani kadr	Sugestia ogólna: Przenieść zadania dot. analizy i zatwierdzania projektów budowlanych i innej dokumentacji fachowej (technicznej, hydrologicznej, przyrodniczej i in.) do podmiotów, które posiadają	„Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego[...], oraz pozwolenia na budowę”.

			<p>do obsługi tych zadań.</p> <p>Ryzyko pominięcia wymaganych prawem uzgodnień i opiniowania przez właściwe, wyspecjalizowane urzędy.</p>	<p>w tym zakresie kompetencje i wykwalifikowane kadry.</p> <p>Przewidzieć konieczność dokonania niezbędnych uzgodnień i opiniowania, zgodnie z obowiązującymi zapisami odpowiednich ustaw (dot. decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o pozwoleniu na budowę i in.)</p>	<p>Skoro pozwolenie na inwestycję „suszową” ma być równoważne z pozwoleniem na budowę, to powinno podlegać tym samym rygorom technicznym i nadzorowi budowlanemu. Nie jest jasne, czy projekt ustawy to przewiduje, ani w zakresie zadań jakiego organu znalazłaby się m.in. analiza projektów budowlanych – bazując na projekcie ustawy można wnioskować, że ww. zadania mogłyby trafić do organu nie posiadającego kadry o właściwych kompetencjach.</p> <p>Analogicznie, decyzja o lokalizacji celu publicznego jest wydawana na określonych podstawach (w tym odpowiednie uzgodnienia), które powinny być tu przewidziane.</p>
	Fundacja RT-ON	Art. 6 ust. 3	Zbyt szeroki katalog niezbędnych opinii	Sugerowane ograniczenie katalogu	Ustawa suszowa ma ułatwiać prowadzenie działań, w tym inwestycji, łagodzących skutki suszy. Wprowadzenie tak szerokiego katalogu wymaganych opinii jest kontrproduktywne i spowolni ten proces w porównaniu ze standardową procedurą uzyskania niezbędnych pozwoleń. Biorąc pod uwagę przewidywaną bardzo dużą liczbę inwestycji suszowych, nastąpią spiętrzenia i instytucje zobowiązane do wydawania ww. opinii nie będą w stanie wydawać ich na czas, co doprowadzi do zbędnych opóźnień.
	Fundacja RT-ON	Art. 6 ust. 3 pkt. 6) i 14)	Zbędne wymaganie uzyskania opinii właściciela / zarządcy terenu	<p>Proponowane zmiany w projekcie ustawy:</p> <p>„14) dyrektora parku narodowego - w odniesieniu do obszarów położonych w granicach parku i jego otuliny, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55), o ile nie jest on inwestorem ani właścicielem terenu;”</p> <p>Usunięcie punktu 6):</p> <p>„6) dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe - w odniesieniu do gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, o ile nie jest on inwestorem”</p>	<p>Wymaganie uzyskania opinii od właściciela / zarządcy terenu (np. RDLP, Parku Narodowego) w przypadku gdy nie jest on inwestorem, jest zbędne. W takich sytuacjach inwestor i tak musi uzyskać pisemną zgodę właściciela / zarządcy terenu na realizację inwestycji na jego gruncie.</p> <p>Uzyskanie opinii powinno dotyczyć sytuacji, gdy inwestycja planowana jest na gruncie prywatnym (bądź własności samorządu), będącym pod nadzorem (a nie w zarządzie) danej instytucji, np. na mocy Ustawy o ochronie przyrody. Takie sytuacje dotyczą np. działek prywatnych w granicach parków narodowych lub ich otuliny.</p> <p>Ponadto, właściwe do wydania zgody/opinii na realizację inwestycji na gruntach LP jest nadleśnictwo.</p>
	Fundacja RT-ON	Art. 6 ust. 3 pkt 17)	Zbędne wymaganie uzyskania opinii MŚ przez Parki narodowe i nadleśnictwa realizujące inwestycje suszowe	<p>Proponowane usunięcie punktu 17):</p> <p>„17) ministra właściwego do spraw środowiska - w przypadku gdy inwestorem jest park narodowy lub Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe;”</p>	Wymaganie od Parku Narodowego albo Nadleśnictwa uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw środowiska jest zbędne, ponieważ realizacja inwestycji suszowych na tych obszarach będzie stanowiła realizację statutowych celów tych podmiotów. Dotychczas realizacja takich inwestycji nie wymagała opinii MŚ a co najwyżej RDOŚ lub GDOŚ, ze

					<p>względu na ewentualne oddziaływania na gatunki chronione lub cele ochrony obszarów chronionych.</p> <p>Wprowadzenie dodatkowego obowiązku opiniowania przez MŚ utrudni i spowolni działania tych podmiotów nakierowane na zapobieganie suszy.</p>
Fundacja RT-ON	art. 6 ust 4	Za krótki termin na wyrażenie opinii.	<p>Sugerowane zapisy:</p> <p>„7 dnia dla przedsięwzięć nie wymagających decyzji środowiskowej.</p> <p>14 dni dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko</p> <p>21 dni dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko”</p>	Trudno mówić o możliwości wyrażenia wiążących opinii czy uzgodnień dla dużych przedsięwzięć w okresie 7 dni. Często opracowana do nich dokumentacja liczy po kilkaset stron. Samo zapoznanie się z nią może wymagać kilku dni, a będzie trzeba ją sprawdzić z innymi dokumentami czy stanem w terenie.	
Fundacja RT-ON	art. 6 ust 4	Co gdy dokumentacja niewystarczająca do wydania opinii lub uzgodnienia?	<p>Sugerowane zapisy:</p> <p>„W przypadku gdy dokumentacja jest niewystarczająca do wydania opinii, organ odmawia jej wydania.”</p> <p>Lub</p> <p>„W przypadku gdy dokumentacja jest niewystarczająca do wydania opinii, organ wzywa do jej uzupełnienia.”</p>	Brak informacji jak musi postąpić organ, który stwierdzi, że dokumentacja jest niewystarczająca do wydania opinii lub uzgodnienia.	
Fundacja RT-ON	art. 6 ust 4	Co gdy organ ze względu na braki w nadesłanym wniosku odmawia wydania opinii lub uzgodnienia?	<p>Sugerowane zapisy:</p> <p>„Odmowa wydania opinii lub uzgodnienia następuje w formie postanowienia na które służy zażalenie.”</p> <p>„Wnioskodawca po uzupełnieniu materiału powtórnie występuje o opinię lub uzgodnienie.”</p>	Brak informacji jak musi postąpić wnioskodawca, który dostanie pismo o odmowie wydania opinii lub uzgodnienia. Czy ma ją uznać za brak zastrzeżeń zgodnie z art. 6 ust 7 czy powinien uzupełnić materiał i powrotnie wystąpić o opinie i uzgodnienia.	
Fundacja RT-ON	Art. 6 ust. 5	Uzgodnienie powinno leżeć w zakresie obowiązków organu wydającego decyzję administracyjną, a nie wnioskodawcy.	<p>Sugerowana zmiana:</p> <p>„5. Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy [właściwy organ] dokonuje uzgodnienia z:”</p>	Zgodnie z zapisami obowiązujących ustaw, to organ wydający decyzję administracyjną jest zobowiązany do dokonania uzgodnień z innymi instytucjami. Inwestor może uzyskać opinię (co zostało przewidziane w pkt. 6.3), choć również uzyskanie opinii może leżeć po stronie organu wydającego decyzję.	

	Fundacja RT-ON	art. 10 pkt 3)	Brak informacji o odniesieniu się do terenów dla, których wydano już jakieś decyzję lub przyjęto zgłoszenia administracyjne np. wodnoprawne, środowiskowe, budowlane.	W art. 10 dodać pkt 3a) określający konieczność odniesienia się w decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy, do obowiązujących na danym terenie wcześniej wydanych decyzji administracyjnych. Określenie trybu odszkodowawczego.	Istnieje konieczność określenia na jakiej zasadzie wydawane decyzje o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy muszą odnosić się do obowiązujących na danym terenie innych decyzji administracyjnych, gdy inwestycje jeszcze nie zostały zrealizowane. Np. gmina posiada decyzje środowiskowe, budowlane, wodnoprawne na budowę kanalizacji, oczyszczalni. Dostaje na ten cel dofinansowanie. Chce ruszyć z pracami i w tym momencie służy informacja o „zarezerwowaniu” terenu na „inwestycję suszową”. Problem może dotyczyć również inwestycji na gruntach prywatnych, albo alternatywnych inwestycji służących poprawie retencji wód, lub innych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.
	Fundacja RT-ON	Art. 15.	Niewystarczająca ochrona drzew i krzewów, mimo że są one ważne dla przeciwdziałania skutkom suszy.	W art. 15.1 dodać punkt: „1) Wojewoda zezwala na usunięcie drzew lub krzewów tylko w razie braku wariantów alternatywnych, które pozwalałyby na jego ograniczenie.” Zmienić zapis art. 15.3 na następujący: „... lub wykonania nasadzeń zastępczych w liczbie nie mniejszej niż pięciokrotność liczby usuwanych drzew lub krzewów.”	Drzewa i krzewy oraz obszary zadrzewione stanowią ważny czynnik zwiększający retencję i minimalizujący skutki suszy, dlatego należy dążyć do maksymalnego ograniczenia ich usuwania. Wycinka drzew lub krzewów powinna być dopuszczalna jedynie w przypadku gdy warianty podstawowy i alternatywne inwestycji suszowej nie pozwalają na jej uniknięcie. Ponadto nasadzenia zastępcze powinny być wykonywane w liczbie co najmniej 5-10-krotne większej, niż liczba usuniętych drzew lub krzewów, aby przyspieszyć moment, w którym zaczną one spełniać swoje funkcje ekosystemowe (młode sadzonki nie pełnią funkcji ekosystemowych i nie minimalizują skutków suszy w takim stopniu, jak dojrzałe drzewa, które zostaną usunięte w ramach inwestycji).
	Fundacja RT-ON	art. 17 ust 2	Co w przypadku gdy instrukcja gospodarowania wodą już dla danego obiektu istnieje?	Sugerowane zapisy: „Zmiana instrukcji gospodarowania wodą zostaje wykonana w ramach wydawanej decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.” Lub „Instrukcja gospodarowania wodą zostaje uchylona w ramach wydawanej decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Nowa instrukcja gospodarowania wodą zostaje wydana przez organ wydający decyzję o pozwoleniu na	Dla wielu terenów instrukcje gospodarowania wodą już istnieją i zostały zatwierdzone na wiele lat. Należy ustalić sposób ich egzekwowania lub zmiany w przypadku wydawania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.

				realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy.”	
Fundacja RT-ON	art. 17 ust 1 i art. 18 ust 2	Skrócono terminy wydawania decyzji środowiskowych i zgód wodnoprawnych, natomiast nie uwzględniono uproszczenia procedur.	Uproszczenie przepisów powinno polegać na: - „odchudzeniu” wniosku dla najbardziej niezbędnych dokumentów - zmiany zapisów z „wniosek zawiera” „decyzja zawiera” na „zakres wniosku/decyzji należy dostosować do zakresu prac zgodnie z poniższym zakresem”. Jeśli urząd będzie chciał więcej informacji niż podano we wniosku powinien wyjaśnić dlaczego i na jakiej podstawie (prawnej lub literaturowej), - zmniejszeniem liczby koniecznych do uzyskanie wcześniej przez wnioskodawcę różnych decyzji, zgłoszeń, zaświadczeń itp. od różnych instytucji, urzędów (m.in. wymienionych w art. 6 ust. 1 i ust. 3 projektu ustawy) na rzecz opiniowania i uzgadniania między urzędami.	Skrócenie terminów to nie jest uproszczenie procedury, a jeszcze mocniejsze jej zagmatwanie. Zwłaszcza, że: - wiele dokumentacji zawiera bardzo wiele informacji i dotyczy bardzo wielu aspektów. - w naszym prawodawstwie wiele aspektów nie jest jednoznacznych. - wiele informacji w wnioskach należy skonfrontować z innym dokumentami czy sytuacją w terenie. Ponadto ustawa wprowadza nowe procedury administracyjne specjalnie dla inwestycji przeciwdziałających skutkom suszy, co samo w sobie będzie znacznym utrudnieniem dla urzędów, wymagającym dłuższego, a nie krótszego, procedowania.	
Fundacja RT-ON	Art. 24	Wprowadzić ww. zmiany w Ustawie o gospodarce nieruchomościami w stosunku do wszystkich wywłaszczeń.	Sugeruje się, aby proponowane zapisy Art. 24 projektu ustawy w zakresie odszkodowań przysługujących za wywłaszczenie zastosować do zmiany Ustawy o gospodarce nieruchomościami w odniesieniu do wszelkich wywłaszczeń.	Zaproponowane w art. 24 projektu ustawy warunki prowadzenia wykupu nieruchomości i odszkodowań za wywłaszczenia są znacznie uczciwsze wobec obywateli, niż warunki określone w Ustawie o gospodarce nieruchomościami, oraz stanowią odpowiedź na wiele wniosków strony społecznej. Fundacja RT-ON sugeruje, aby ustawa suszowa wprowadziła zmiany do Ustawy o gospodarce nieruchomościami w ww. zakresie. Wskazana jest wcześniejsza konsultacja z Rzecznikiem spraw obywatelskich.	
Fundacja RT-ON	Art. 24 ust. 9	Nieuzasadnione dodatkowe odszkodowanie dla właściciela nieruchomości, które powinno przysługiwać osobom zamieszkującym nieruchomość.	Proponowana zmiana zapisu na następujący: „W przypadku, gdy decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, osobom zamieszkałym w tym budynku albo lokalu przysługuje odszkodowanie w kwocie 10 000 zł w odniesieniu do każdego zamieszkałego lokalu.	W przypadku gdy następuje wywłaszczenie z nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym / lokalami mieszkalnymi, wskazane jest przyznanie dodatkowego odszkodowania nie właścicielowi, ale mieszkańcom ww. budynku / lokalu, w związku z ich przymusowym wysiedleniem. Nie zawsze mieszkaniec / lokator jest jednocześnie właścicielem lub użytkownikiem wieczystym, ponadto wiele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi ma nieuregulowany stan prawny, lub stanowi współwłasność licznej grupy osób, ze względu na nieuporządkowane kwestie spadkowe, a faktycznym	

				W pozostałych kwestiach dotyczących osób zamieszkałych na terenie ww. nieruchomości stosuje się przepisy Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.”	mieszkańcem / lokatorem jest tylko jeden ze współwłaścicieli lub spadkobierców.
Art. 43 Zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 i 471)					
Fundacja RT-ON	Art. 43. Pkt. 1)	Nieuzasadnione zastosowanie najniższej wartości referencyjnej dla powierzchni biologicznie czynnej	Sugerowana zmiana zapisu Art. 1 Ust. 6: „1) udział powierzchni biologicznie czynnej na tej działce jest mniejszy maksymalnie o 10% niż najwyższy udział powierzchni biologicznie czynnej na tych sąsiednich działkach; 2) udział powierzchni biologicznie czynnej stanowiącej glebę na tej działce jest mniejszy maksymalnie o 10% niż najwyższy udział powierzchni biologicznie czynnej stanowiącej glebę na tych sąsiednich działkach.”	Niezrozumiałe jest dopuszczenie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej do takiej jak na sąsiednich działkach o najmniejszym udziale powierzchni biologicznie czynnej. Powinno się dążyć do tego, aby w przypadku zabudowy szeregowej itp. powierzchnia biologicznie czynna była jak największa, a więc zbliżona do tej na działkach o największym udziale powierzchni biologicznie czynnej.	
Art. 47. Zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, z późn. zm.)					
Fundacja RT-ON	Art. 47	Nie ułatwiać wykonywania studni do nawadniania upraw, nie wyłączać ww. studni spod Ustawy Pgg	Sugerowane usunięcie poniższego punktu: „w art. 3 po pkt 2a dodaje się pkt 2b w brzmieniu: „2b) wykonywania wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu poboru wody do nawadniania gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1256 i 1309) w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m3 na dobę;”.”	Ułatwianie wykonywania studni do nawadniania upraw wodami podziemnymi jest nieuzasadnione i szkodliwe dla strategicznych zasobów wody w Polsce. Czerpanie wód podziemnych do nawadniania upraw długofalowo ma niekorzystne efekty, ponieważ prowadzi do regionalnego obniżenia zwierciadła wód podziemnych w użytkowych poziomach wodonośnych, co może zagrozić stałości dostaw wody do celów komunalnych. Z tego powodu powinno ono pozostawać pod nadzorem właściwych służb geologicznych i hydrologicznych, które monitorują zasoby wód podziemnych. Bardziej korzystne zarówno dla środowiska, jak i dla rolnictwa, jest nawadnianie upraw z wykorzystaniem wód powierzchniowych, zwłaszcza o wysokiej trofii, poprzez systemy rozsączania (a nie deszczownie). Rozwiązanie to pozwoli zwiększyć retencję wód powierzchniowych w gruncie, a także ograniczyć eutrofizację wód.	

					<p>Ponadto wskazane jest zwiększanie retencji na gruntach rolnych poprzez stosowanie urządzeń małej retencji i mikroretencji oraz zmianę funkcji melioracji na nawadniająca.</p> <p>Wykonanie studni do nawadniania upraw powinno być dopuszczane gdy wyczerpano już inne możliwości, bez ułatwień w postaci zwolnienia ze stosowania przepisów Prawa geologicznego i górniczego, lub uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.</p>
Art. 48 Zmiany w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310, 284 i 695, 782 i 875)					
	Fundacja RT-ON	Art. 48 pkt. 3)	Brak możliwości zmiany funkcji urządzeń melioracyjnych z odwadniających na nawadniające, brak możliwości rezygnacji z działań utrzymaniowych w celu zwiększenia retencji na gruntach rolnych, brak możliwości likwidacji urządzeń melioracyjnych	<p>Sugerowane zmiany:</p> <p>„Art. 198. Przy planowaniu, wykonywaniu, utrzymywaniu, przebudowie oraz likwidacji urządzeń melioracji wodnych należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód oraz koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art.56, art.57, art.59 oraz w art.61.”</p> <p>„Art. 199.1. Wykonywanie, przebudowa oraz likwidacja urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów.</p> <p>2. Urządzenia melioracji wodnych mogą być wykonywane, przebudowywane oraz likwidowane na koszt Skarbu Państwa [...]”</p> <p>„Art. 205 ust. 2. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych, o których mowa w art. 197 ust. 1 pkt 1-4, 6 i 7 polega na eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania lub zmiany ich funkcji, realizowanych zgodnie z zatwierdzonym wykazem prac utrzymaniowych, o którym mowa w ust. 3.”</p> <p>„Art. 205 ust. 3. pkt 1) opracowywania w zależności od potrzeb utrzymaniowych rocznych, dwuletnich lub trzyletnich wykazów niezbędnych prac utrzymaniowych urządzeń melioracji</p>	<p>W związku z narastającym ryzykiem suszy na obszarach rolnych, powinna istnieć łatwa ścieżka zmiany funkcji urządzeń melioracyjnych z odwadniających na nawadniające, ich przebudowy, likwidacji lub celowego odstąpienia od prac utrzymaniowych. Fundacja RT-ON sugeruje dodatnie stosownych zapisów w Ustawie prawo wodne, art. 198, 199, 205, 334 i in..</p>

				<p>wodnych, zwanych dalej "wykazem prac utrzymaniowych", uwzględniających działania lub celowe odstępianie od działań, mające na celu zachowanie lub zmianę funkcji tych urządzeń i przekazywania ich właściwym gminom w celu zatwierdzenia, w terminie do dnia 1 lutego roku, w którym ma rozpocząć się wykonanie tego planu;"</p> <p>„Art. 205b.1 pkt 4) opis planowanych w każdym roku działań utrzymaniowych i planowych terminów ich wykonania, a także celowego odstępiania od działań utrzymaniowych.”</p> <p>„Art. 334 ust. 4 wykonywania, przebudowy i likwidacji urządzeń wodnych, w tym urządzeń melioracji wodnych”</p>	
Fundacja RT-ON	art. 48 pkt 16)	Uspójnienie z ww. propozycjami dot. zmian funkcjonowania urządzeń melioracyjnych	<p>Sugerowana zmiana w projekcie ustawy: Art. 395 Prawa wodnego pkt 11) zatrzymywanie wody w rowach, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, na który posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem, lub jeśli wynika ono z zatwierdzonych wykazów prac utrzymaniowych</p> <p>Analogiczna zmiana w pozostałych punktach dotyczących ograniczania odpływu wody, tj. m.in. 12), 15).</p>	Możliwość zatrzymywania wody w rowach powinna wynikać również z zatwierdzonych wykazów prac utrzymaniowych – w takich wypadkach nie powinna być konieczna zgoda właściciela gruntów objętych oddziaływaniem, ponieważ kwestie te byłyby już badane na etapie zatwierdzania ww. wykazów.	
Fundacja RT-ON	Art. 48 pkt. 4)	Ustalenie kto sprawuje nadzór nad działkami własności gminy	<p>W art. 205a.2 dodać punkt 2a) o brzmieniu</p> <p>„w przypadku działek, na których prawa właścicielskie sprawuje gmina, nadzór wynikający z art. 205 i kary pieniężne, w drodze decyzji, wykonuje, pozostałe ustalenia art. 205 stosuje się odpowiednio.”</p>	Gmina nie powinna sama siebie kontrolować, a tym bardziej karać w zakresie swoich obowiązków.	
Fundacja RT-ON	art. 48 pkt 16)	Stawy ziemne kopane wpływają negatywnie na	<p>Usunięcie poniższego punktu z projektu ustawy:</p> <p>Art. 395 Prawa wodnego pkt 16) wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług</p>	Wykopanie stawu o głębokości do 3m spowoduje drenowanie wód gruntowych w jego otoczeniu oraz spadek uwilgotnienia siedlisk wokół.	

			stosunki wodne i ich wykonanie nie powinno być dopuszczane bez pozwolenia wodnoprawnego.	wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi lub wodami gruntowymi o powierzchni nieprzekraczającej 1000 m ² i głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, na który posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem;”	Otwarta powierzchnia wody jest bardziej narażona na parowanie niż woda zgromadzona w gruncie. Z tych powodów wykonanie stawów ziemnych kopanych powinno być poprzedzone analizą wpływu na lokalne stosunki wodne i stosunku strat do korzyści, oraz uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego.
Fundacja RT-ON	Art. 48 pkt. 18)	Konieczność szybkiego i prostego dostosowania obowiązujących instrukcji gospodarowania wodą do warunków suszowych	Sugerowana zmiana w Ustawie Prawo wodne: Dodanie, po art. 409a, art. 409b o brzmieniu: „Art. 409 b. 1. W okresie 6 m-c od dnia wejścia w życie, organ zatwierdzający, dokonuje przeglądu obowiązujących instrukcji gospodarowania wodą wraz z zatwierdzającymi je pozwoleniami wodnoprawnymi na korzystanie z wód. 2. W przypadku braku zapisów pozwalających na wstrzymywanie odpływu wód w okresie suszy, organ zatwierdzający, w okresie 12 m-c od dnia wejścia w życie, dokonuje zmiany podanych okresów piętrzenia wody na zapis „piętrzenie cieków/jeziora/zbiornika w okresie od do z przedłużeniem na kolejne miesiące roku w okresach suszy, po uzgodnieniu przez uprawnionego przedstawiciela Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie” 3. Przepis stosuje się tylko do małych cieków/jezior/zbiorników i cieków/jezior/zbiorników o braku stałego okresu przepływu wody, lub takim brakiem zagrożone.” 4. Zmiany dokonuje się z urzędu bez uwzględnienia art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego.	Często wydane dotychczas instrukcje gospodarowania wodą wraz z zatwierdzającymi je pozwoleniami wodnoprawnymi na korzystanie z wód zawierają sztywne zapisy (graniczne daty) dotyczące otwierania i zamykania istniejących na nich zastawek czy jazów. Zapisy te nie uwzględniają możliwości wystąpienia długotrwałych suszy i ograniczania odpływu wód w innych terminach, niezależnie od warunków pogodowych. Jest to sprzeczne z funkcjonującymi zapisami różnych planów i programów, np. w Planie przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty dla działań m.in.: - 1.4. Utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód. Dotyczy spowolnienie nadmiernego odpływu wody systemami odwadniającymi z przyrodniczo cennych terenów wodno-błotnych (mokrądlowych) celem poprawy ich uwodnienia. - 2.2. Podpiętrzenia jezior. Dotyczy Wykorzystanie możliwości zwiększenia pojemności retencyjnej do gromadzenia wody w celu zaspakajania potrzeb w okresie suszy (zwiększenie pojemności jeziora poprzez podniesienie jego poziomu dokonywane zazwyczaj przez ustawienie budowli piętrzącej (np. jazu) na odpływie z jeziora). Jest to także bardzo niebezpieczne dla małych cieków, jezior, oczek wodnych czy obszarów podmokłych. Pozwolenie na swobodny odpływ wód w okresach suszy grodzi całkowitym ich wysuszeniem i doprowadzeniem do klęski ekologicznej. Jest to działanie bardzo negatywne pod względem ekologicznych, jak i chętnie nieprzychylnie komentowane w mediach. Jednocześnie w okresach suszy często występuje całkowity zanik przepływu wody na różnych odcinkach małych cieków. Tym samym zmiany okresów piętrzeń w przypadku suszy nie mają znaczenia dla funkcjonowania całego cieków (nie ograniczają jego drożności jako korytarza ekologicznego) Powyższe działanie przyczyni się do uratowania wielu drobnych jezior, oczek czy terenów podmokłych przed degradacją w wyniku nadmiernego odwodnienia. Tym samym uzyskania wielu „darmowych” zbiorników	

					<p>retencjonowania wody. Jedyń koszt, to koszt postępowań administracyjnych, bez konieczności opracowywania nowych planów, czy rozbudowy infrastruktury technicznej.</p> <p>Zaproponowane zmiany będą powodować wydłużenie cyklu hydrologicznego w obrębie zlewni, a to w konsekwencji będzie prowadzić do „wypłaszczenia” fal wezbraniowych i tzw. niżówek oraz zmniejszać amplitudy stanu wód w rzekach, zwłaszcza stanów ekstremalnych, ale także rocznych.</p> <p>Zmiany mogą być wykonane z urzędu, bez uwzględnienia procedury zmian tego typu decyzji, ze względu na ich formalny charakter. Nie będą miały wpływu na gospodarowanie wodą w normalnych okresach funkcjonowania cieków, a tylko w okresach suszy i tylko w sposób ochronny dla istniejących małych jezior, śródpolnych oczek wodnych czy terenów podmokłych.</p>
Fundacja RT-ON	Art 48 pkt. 12) – zmiana zapisów ustawy Prawo wodne - w art. 299 ust. 5	Rozdział środków z tytułu opłaty za zmniejszenie retencji terenowej powinien mieć inne proporcje podziału.	<p>Sugerowana zmiana w projekcie ustawy:</p> <p>„Art. 299 ust. 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>5. Wpływy z tytułu opłat za usługi wodne z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej, o której mowa w art. 269 ust. 1 pkt 1, stanowią:</p> <p>a) w 25% przychód Wód Polskich, przy czym co najmniej 80% tego przychodu Wody Polskie przeznaczą na programy wsparcia rozwoju retencji wód opadowych lub działania edukacyjne w obszarze naturalnej retencji terenowej,</p> <p>b) w 75% dochód budżetu właściwej gminy, przy czym co najmniej 80% tego dochodu gmina przeznaczy na rozwój retencji wód opadowych w zlewni obejmującej obszar gminy.”</p>	<p>Opłata za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej ma charakter podatku celowego. Ponadto za całą obsługę administracyjną opłaty odpowiedzialna ma być gmina. Założeniem PPSS jest też rozwój retencji lokalnej, w celu przeciwdziałania suszy, a jednocześnie powodzi, które są spowodowane m.in. przez utratę naturalnej retencji terenowej.</p> <p>Ponadto, w projekcie ustawy samorzady zostały obciążone dodatkowymi zadaniami, których realizacja wymaga ponoszenia dodatkowych kosztów. Z powyższych powodów należy zmienić proporcję podziału środków z tytułu tej opłaty między Wodami Polskimi a gminą, aby gmina mogła efektywnie realizować główny cel, który przyświeca tej opłacie.</p>	
<p>Propozycje zmian w:</p> <p>Ustawie z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 1989 Nr 30 poz. 163),</p> <p>Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161),</p> <p>Ustawie z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 1997 Nr 115 poz. 741),</p> <p>Ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</p>					

	Fundacja RT-ON	ww. ustawy	<p>Należy ograniczyć zaorywanie łąk i nieużytków oraz wspierać ich odtwarzanie na gruntach ornych i zdegradowanych, szczególnie w dolinach rzecznych</p>	<p>Potrzebne są zmiany m.in. w Ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Ustawie o gospodarce nieruchomościami, Ustawie o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (oraz zastosowanie zmienionych treści w nowej ustawie dot. perspektywy 2021-2027)</p> <p>Potrzebne są zmiany w Ustawie prawo geodezyjne i kartograficzne oraz w Rozporządzeniu w sprawie ewidencji gruntów rolnych i budynków, w tym w szczególności: ograniczenie możliwości zmiany klasyfikacji trwałych użytków zielonych (trwałych łąk i pastwisk), gruntów zadrzewionych i zakrzewionych oraz nieużytków (bagien), na grunty orne lub inne klasy użytków gruntowych.</p>	<p>Ustawa suszowa powinna ograniczyć proceder zaorywania łąk i innych użytków zielonych oraz nieużytków (np. śródpolnych zadrzewień), w szczególności położonych w dolinach rzecznych, na terenach zalewowych i wilgotnych.</p> <p>Obecnie łąki i nieużytki są zaorywane przede wszystkim w celu uzyskania wyższych dopłat (tj. płatności bezpośrednich). Dopłaty od upraw są wyższe niż dopłaty od użytków zielonych i nie są obciążone skomplikowanymi warunkami, jak dopłaty rolnośrodowiskowe. Nie istnieje mechanizm kontroli, czy uprawy znajdują się na gruntach zaklasyfikowanych oficjalnie jako orne, czy nie.</p> <p>Rolnicy gospodarujący na zaoranych łąkach domagają się regulowania gospodarki wodnej w taki sposób, aby te przekształcone łąki nie były zalewane. Wody Polskie, spółki wodne i samorządy nie mają prawnej ani faktycznej możliwości zakwestionowania tych żądań.</p> <p>Prowadzi to do nadmiernego i nieuzasadnionego drenażu wody z obszarów rolniczych i drastycznie pogłębia skutki suszy.</p> <p>Ponadto, poprzez prowadzenie upraw (czyli orkę i nawożenie) w bezpośrednim sąsiedztwie cieków zwiększa się eutrofizację wód.</p> <p>ROZWIĄZANIE:</p> <p>Grunty zaklasyfikowane w ewidencji gruntów jako trwałe użytki zielone powinny być wykluczone z płatności bezpośrednich za uprawy, nawet jeśli zostały zaorane już we wcześniejszych latach. Jako punkt odniesienia powinno się potraktować np. rok wdrożenia elektronicznej ewidencji gruntów.</p> <p>Zmiana klasyfikacji trwałych użytków zielonych i nieużytków na grunty orne powinna być dopuszczalna jedynie za zgodą właściwej instytucji – co najmniej starosty, po uzgodnieniu z właściwym RZGW, a przy obszarach od 1 ha w górę – za zgodą Ministra właściwego do spraw rolnictwa, po uzgodnieniu z Ministrem właściwym ds. gospodarki wodnej.</p> <p>Zaorywanie użytków zielonych bez zmiany ich formalnej klasyfikacji za zgodą właściwej instytucji powinno być obciążone opłatami / karami, podobnie jak przy innej działalności prowadzonej bez wymaganej przepisami zgody. Grunty zaorane co najmniej rok przed wejściem w życie ustawy byłyby zwolnione z kar / opłat przez 2 lata po wejściu w życie</p>
--	----------------	------------	--	--	---

					<p>ustawy, aby umożliwić właścicielom przywrócenie właściwego sposobu ich użytkowania.</p> <p>Wody Polskie, samorządy gminne oraz spółki wodne przy zarządzaniu systemami melioracji i sporządzaniu instrukcji gospodarowania wodą powinny kierować się formalną klasyfikacją gruntów (wg roku wdrożenia elektronicznej ewidencji gruntów) i ustalać rzędne piętrzenia zgodne z wymaganiami siedlisk łąkowych i mokradłowych.</p>
--	--	--	--	--	---

Propozycje zmian w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161)

Fundacja RT-ON	Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Rozdział 4 Zapobieganie degradacji gruntów	Uspójnienie zapisów ww. ustawy z ustawą suszową	<p>Sugerowane zmiany w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych:</p> <p>„Art.15.1. Właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrekultywowanych na cele rolne jest obowiązany do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji i ruchom masowym ziemi oraz osuszeniu.</p> <p>2.Właściwy organ wymieniony w art.5, ze względu na ochronę gleb przed erozją i ruchami masowymi ziemi oraz osuszeniem, może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntów, o których mowa w ust. 1, zalesienie, zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów, lub założenie na nich trwałych użytków zielonych. Właścicielowi gruntów przysługuje zwrot kosztów zakupu niezbędnych nasion i sadzonek ze środków budżetu województwa, o których mowa w art. 22 b ust. 1</p> <p>4.Obowiązek utrzymywania w stanie sprawności technicznej urządzeń przeciwoerozyjnych oraz urządzeń melioracji szczegółowych w zgodzie z zatwierdzonym wykazem prac utrzymaniowych ciąży na właścicielu gruntów, na których znajdują się te urządzenia.”</p>	<p>Przeciwdziałanie skutkom suszy powinno zaczynać się na poziomie gleby, czyli tam gdzie skutki suszy są odczuwane najwcześniej i powodują najdotkliwsze straty.</p> <p>Konieczne jest uzupełnienie przepisów dotyczących ochrony i gospodarowania na gruntach rolnych i leśnych o zapisy, które pozwolą na zwiększenie retencji glebowej i zapobieganie obecnie występującym nieprawidłowościom (jak m.in. nadmierne osuszanie gruntów rolnych, zaorywanie trwałych użytków zielonych i nieużytków itp.)</p>
----------------	---	---	--	--

Błędy pisarskie (gramatyczne, ortograficzne) i edycyjne

	Fundacja RT-ON	Uwaga ogólna	Projekt ustawy wymaga korekty językowej		Liczne błędy pisarskie i edycyjne. Tekst wymaga przeglądu i korekty językowej. Poniżej wymieniono niektóre błędy.
		Art. 43 pkt. 1)	Tekst niezrozumiały, zawiera błąd edycyjny	Art. 1 ust. 7 – jest: „7. Spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, nie dotyczy działki budowlanej położonej na terenie działki graniczącej z działką ewidencyjną , która obejmuje śródlądowe wody płynące.” Sugerowana korekta: „Spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, nie dotyczy działki budowlanej graniczącej z działką ewidencyjną , która obejmuje śródlądowe wody płynące.”;	Tekst art. 1 ust. 7 jest niezrozumiały. Z tego powodu sugerowana korekta może nie być zgodna z intencją autorów.
		Art. 48 pkt. 6)	Błąd pisarski	Jest: „Art. 209a. 1. Nadzorowanie utrzymania urządzeń melioracji wodnych należy do gminy, na terenie której zlokalizowane jest te urządzenie. ” Powinno być: „[...] to urządzenie. ”	
		Art. 59.2	Błąd pisarski	Jest: „2. Jeżeli nieruchomość zajęta pod urządzenie melioracji wodnej, [...], ta nieruchomość staje się z mocy prawa współwłasność właściwych gmin” Powinno być: „[...] współwłasnością właściwych gmin”	
		Art. 59.4	Błąd pisarski	Jest: „4. Starosta oraz gmina podpisują protokołu zdawczo-odbiorcze” Powinno być: „[...] protokoły zdawczo-odbiorcze”	